

Vlaams
Parlement

vergadering **C71 – LEE11**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 9 januari 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verkoop van militaire domeinen en het onderzoek naar de herbestemming van de gronden - 442 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over participatie bij het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen - 449 (2012-2013)	6
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de recente razzia's van het agentschap Inspectie RWO - 493 (2012-2013)	9
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over archeologische opgravingen na het arrest van het Hof van Cassatie - 243 (2012-2013)	12
Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de malaise in de erfgoedsector - 306 (2012-2013)	16
Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de nieuwe erfgoedorganisatie Herita - 309 (2012-2013)	19
Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de databanken onroerend erfgoed - 521 (2012-2013)	23

■

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem, ondervoorzitter

**Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verkoop van militaire domeinen en het onderzoek naar de herbestemming van de gronden
- 442 (2012-2013)**

De voorzitter: Dames en heren, ik wens alle aanwezigen een voorspoedig nieuw jaar.

De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Voorzitter, minister, ook op mijn beurt wil ik iedereen de beste wensen overmaken voor 2013.

Minister, ik wil terugkomen op een vraag die ik reeds stelde op 29 februari 2012. Het ging die dag in deze commissie over de verkoop van militaire domeinen en het onderzoek naar de herbestemming van gronden.

Er zijn drie grote categorieën: de militaire domeinen die al herbestemd zijn en waarvoor nu geen nieuw initiatief nodig is, de terreinen waarvoor reeds een concrete beleidsoplossing voor een bestemmingswijziging werd vastgelegd, en de terreinen waarvoor nog een beleidsoplossing moet worden genomen, zowel over de ontwikkelingsmogelijkheden en de toekomstige bestemming als over het beleidsniveau dat het beste geplaats is om de bestemmingswijziging door te voeren.

Het vliegveld van Goetsenhoven in Tienen is een voorbeeld van de laatste categorie, maar in totaliteit zou het gaan over een twintigtal terreinen. U voorzag voor minstens enkele van deze terreinen in startnota's die in overleg zouden worden opgesteld met de sport- en recreatiesector, Bloso en het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Kort en simpel samengevat en specifiek voor het dossier van Goetsenhoven, zou u in de weken volgend op 29 februari van verleden jaar een voorstel van beslissing voorleggen aan de Vlaamse Regering met een startnota die verder met alle betrokkenen kon worden geconcretiseerd en met daaraan ook een actieprogramma gekoppeld.

Verschillende van deze terreinen verloederen op dit moment en/of vallen ten prooi aan vandalisme. Nochtans hebben veel van deze terreinen tal van mogelijkheden voor een zinvolle invulling. Wij hopen op een snelle oplossing.

Daarom, minister, had ik voor de derde categorie graag de stand van zaken gekend. Dit werd ook in uw beleidsnota vermeld. Indien het onderzoek is afgerond, wat zijn dan de resultaten? Is er een reden voor de vertraging in het dossier?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, het antwoord is natuurlijk vrij uitgebreid omdat de vraag wat reactie vergt.

Mijnheer Logist, het is inderdaad zo dat ik, na uw vraag in februari, op 30 maart met een beslissing van de Vlaamse Regering een reeks terreinen heb ondergebracht in categorie drie. Er zijn vier domeinen die worden aangepakt op gewestelijk niveau, de rest door gemeenten en provincies. Naar aanleiding van de beslissing op 30 maart 2012 hebben we dan ook brieven verstuurd aan de gemeenten en provincies waarin zij gemandateerd worden om, met uitzondering van die vier domeinen, de herbestemmingen door te voeren.

Zoals werd voorzien in de beslissing van de Vlaamse Regering zouden we vanaf dit jaar halfjaarlijks monitoren. Dat gebeurt in de loop van januari. Ik zal dan vrij uitvoerig op de zaak kunnen ingaan en als u dat wenst, zal ik de monitoring ook bezorgen aan deze commissie.

In afwachting geef ik u per terrein toch kort een stand van zaken. Er zijn dus vier herbestemmingen door het gewest: de terreinen van Malle-Oostmalle, van Ravels, van Hechtel/Eksel en van Tienen/Goetsenhoven. Ze worden binnen mijn departement voorbereid, er worden startbeslissingen voorbereid. Er is ook informeel overleg met de betrokken gemeenten, provincies en instanties. Voor Ravels en Malle worden begin dit jaar startbeslissingen verwacht.

Ik overloop de dossiers even geval per geval. In Ravels wordt, wegens de excentrische ligging van de site in een openruimtegebied van bovenlokaal niveau, gestreefd naar een laagdynamische ruimtelijke invulling. De mobiliteit is een bijzonder aandachtspunt. Voor een aantal bestaande loodsen wordt nu bekeken of nieuw gebruik mogelijk is in functie van stockage, logistiek en bedrijvigheid. Het moet wat ons betreft gaan om zachte economie die geen bijkomende dynamiek teweegbrengt. De bossen, de waardevolle bermen en de graslanden moeten behouden blijven. Er wordt bekeken hoe we die verder kunnen versterken.

De site van Malle heeft een grote natuurwaarde. Het behoud en het versterken ervan is voor ons een belangrijke doelstelling. Er zal een combinatie zijn met het recreatief gebruik van de site, zoals wandelen en fietsen. De jaarlijkse veldritwedstrijd die daar plaatsvindt, moet ook mogelijk blijven in het gebied. Ook voor de bestaande recreatievliegvelden zijn er mogelijkheden tot bestending, eventueel op voorwaarde van een herlokalisatie binnen de site.

Ik kom tot de site die u het meeste interesseert, mijnheer Logist. Ik heb misschien nieuwe informatie voor u, want het vliegveld van Tienen-Goetsenhoven maakt momenteel het voorwerp uit van een interne studie bij de federale staf Defensie, waarbij naast een aantal andere terreinen, de verkoop van het vliegveld opnieuw in vraag wordt gesteld. Ik heb vernomen dat de resultaten van de studie die door Defensie wordt gemaakt, in het voorjaar van 2013 aan minister De Crem zullen worden voorgelegd. Ik heb hem recent ook schriftelijk gevraagd naar een stand van zaken. Het antwoord is voor ons belangrijk. Wij zijn bezig met het maken van een startbeslissing. Het is dus belangrijk om te weten wat het standpunt van Landsverdediging is. We willen graag weten of het terrein wel of niet voor herbestemming in aanmerking komt. Ik wacht zijn antwoord dus even af. Als mijn informatie klopt, zal ik hopelijk snel een antwoord krijgen van minister De Crem.

Een aantal terreinen worden herbestemd door de provincies. Van de site Koksijde-Veurne werd een draftversie van startnota opgemaakt door de dienst Ruimtelijke Planning van de provincie West-Vlaanderen. Die is klaar voor ambtelijk overleg. De feitelijke startnota zou in januari aan het nieuwe gemeentebestuur en provinciebestuur worden voorgelegd.

Dan hebben we Leopoldsburg met een aantal kwartieren. De domeinen Reigersvliet en 4RCI worden opgenomen binnen de afbakening van het kleinstedelijk gebied Leopoldsburg. Dit proces bevindt zich in de plan-MER-fase. Voor Reigersvliet is reeds een masterplan opgesteld door de provincie. Voor de domeinen Moorslede en IJzer ging de deputatie principieel akkoord met de opmaak van een apart provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) op basis van een masterplan dat momenteel voor beide domeinen wordt opgemaakt.

Voor Kwartier Limbosch heeft de provincie samen met de stad Diest een haalbaarheidsstudie laten maken waarin een aantal scenario's worden voorgesteld. Momenteel loopt tevens een onteigeningsprocedure waarbij de stad Diest eigenaar zal worden van het bebouwde deel en het parkdeel eigendom zal worden van het Agentschap voor Natuur en Bos. De provincie heeft verder een dienstenopdracht aanbesteed voor het opstellen van een plan-MER. Op korte termijn zal worden gestart met de opmaak van een RUP. Toerisme Vlaanderen is een onderzoek gestart om te kijken of dit een geschikte locatie is voor een jeugdherberg. Voor Fort Leopold wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd gesubsidieerd door het Agentschap Ondernemen en aangestuurd door de stad Diest.

De provincie Oost-Vlaanderen liet ons weten dat ze bezig is met de inhoudelijke voorbereiding van het planproces voor de kwartieren in Sint-Niklaas.

Er zijn ook herbestemmingen door gemeenten. Langemark-Poelkapelle beschikt nog niet over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) en kan momenteel geen RUP opstarten. De Regie der Gebouwen heeft de laatste jaren veel investeringen gedaan om de kazerne om te vormen tot een asielcentrum.

In Damme-Sijsele vonden reeds haalbaarheidsstudies en overleg plaats. Een gedeeltelijke herziening van het GRS wordt gepland tijdens de eerste helft van 2013, evenals de opmaak van een masterplan. Tegen eind 2013 wordt een inrichtingsplan opgemaakt. Parallel met het inrichtingsplan zal ook het RUP opgestart worden.

In Vilvoorde loopt een haalbaarheidsstudie vanuit de stad, alsook een aanzet tot RUP. Er wordt gefocust op de inrichting als bedrijventerrein. Hiervoor worden verschillende scenario's uitgewerkt. Er is tevens een intentieverklaring van de stad ten aanzien van Defensie om het terrein te verwerven.

Het lopende onderzoek zoals hierboven beschreven, heeft nog niet geleid tot definitieve eindconclusies. De processen zijn aan de gang op gemeentelijk, provinciaal en gewestelijk niveau.

Volgens mij is er niet echt veel vertraging. Op 29 februari heb ik op uw vraag geantwoord dat ik een voorstel van beslissing zou voorleggen aan de Vlaamse Regering. Dat heb ik gedaan op 30 maart. De startbeslissingen voor de terreinen van Vlaams niveau zijn in voorbereiding en de eerste beslissingen kunnen begin 2013 verwacht worden. De beperkte vertraging hangt ten dele samen met de verkiezingen voor gemeente- en provinciebesturen. Het overleg werd hierdoor uitgesteld om de gesprekken te kunnen voeren met de nieuwe bestuursploegen. Dat is logisch.

Een aantal terreinen maken dus voorwerp uit van een interne studie bij Defensie waarbij de verkoop van sommige gronden opnieuw in vraag wordt gesteld. Ik hoop dat ik eerstdaags duidelijkheid krijg van minister De Crem.

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, minister.

Het is betreurenswaardig dat de minister van Defensie al jaren geleden de sluiting van het militaire domein in Goetsenhoven aankondigde en dat er vandaag nog steeds militairen aanwezig zijn, ook de luchtcadetten. U bent bezig met de toekomstige invulling. We hopen dat er zo snel mogelijk een integrale invulling komt. Ik weet niet of men er zich van bewust is dat de verloedering daar voortgaat. De toestand leidt tot vandalenstreken. Minister, ga alstublieft zo snel mogelijk in overleg met minister De Crem. Wij rekenen op uw steun en die van de minister-president. Er moet zo vlug mogelijk een invulling komen.

Minister Philippe Muylers: Ik ben het helemaal met u eens. Ik zei het: de brief is verstuurd, ik wacht nu op een reactie. Komt die er niet, dan zal ik zelf opnieuw contact opnemen met minister De Crem.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over participatie bij het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen - 449 (2012-2013)

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, het groenboek van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen stelt een nieuwe ruimtelijke visie op Vlaanderen voor. Er zijn al heel wat adviezen opgemaakt. Zo brachten de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening (SARO) en Onroerend Erfgoed een gezamenlijk advies uit over het groenboek.

Een van deze aanbevelingen betreft participatie en terugkoppeling. De raden vinden het positief dat het groenboek opteert voor een ruime en brede participatie: “Het breed opgezet partnerschapsmodel, het open en participatief proces, het structureel overleg met diverse Vlaamse administraties, de partnerdialogen met het middenveld en de uitgebreide communicatiecampagnes naar de burgers zijn positieve elementen in het proces. Samen werken aan de Vlaamse ruimte is immers noodzakelijk.”

De raden merken evenwel op dat in het verleden vanuit het ruimtelijk beleid al diverse partnerdialogen werden opgezet. Er is toch ook wat partnermoehed, omdat er nooit voldoende terugkoppeling is.

Minister, hoe worden de resultaten van de breed opgezette bevraging meegenomen in het groenboek? Kunt u zich vinden in de vaststelling dat er te weinig inspraak was over belangrijke elementen van de nota van de Vlaamse Regering, meer specifiek over de kortetermijnacties? Welke vormen van terugkoppeling hebt u ingepland voor de specifieke doelgroepen?

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, u weet wellicht dat het globaal advies dat verstrekt is naar aanleiding van de publicatie van het groenboek naast deze opmerkingen nog andere belangrijke opmerkingen bevatte, onder andere over het statuut en de relatie met het huidige Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en over het ontbreken van harde cijfers in de ruimteboekhouding. Het is al eens in de commissie behandeld toen ik afwezig was. Minister, hoe gaat u verder om met de kritiek? Komt er een aanpassing van het groenboek of verschuift u alles naar het witboek, dat dit hopelijk dit jaar zal verschijnen? En wat is daarvan de verdere planning en voortgang?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Tegen mijn gewoonte in ga ik opnieuw vrij uitgebreid antwoorden, omdat ik het toch wel belangrijk vind. Ik begin met de methodiek van een groen- en een witboek: een groenboek is een discussienota, en de elementen die dan worden aangebracht, worden meegenomen in een witboek. Dat is een filosofie van intense participatie en consultatie. Ik heb uitdrukkelijk voor die methodiek gekozen, omdat het de beste manier is om tot een nieuw breed gedragen ruimtelijk beleid te komen. Partnerschap en coproductie zijn sleutelwoorden voor mij. In plaats van van bovenaf een beleid op te leggen, hebben we er echt voor gekozen om vertrekkende vanuit een eigen visie – dat zeker wel – in samenspraak met alle maatschappelijke geledingen een nieuw beleid voor te stellen en uit te tekenen.

Het groenboek werd in mei vorig jaar, zoals u weet, door de Vlaamse Regering aanvaard als basisdocument voor een maatschappelijk debat. Ik stel met veel tevredenheid vast dat het groenboek inmiddels heel wat stof heeft doen opwaaien. Ik vind het heel positief dat het groenboek de SARO in staat heeft gesteld om samen met acht andere adviesorganen een gemeenschappelijk advies uit te werken. Het is op zich al heel goed dat een breed spectrum van het georganiseerde middenveld samen nadenkt, een visie ontwikkelt en een reactie geeft over de toekomst van de ruimte.

Ik stel vast, zoals u al zei, mevrouw Van Volcem, dat de raden het positief vinden dat er vijftien jaar na de vaststelling van het RSV een grondig en open debat kan plaatshebben over het ruimtelijk gebruik. Ik stel ook vast dat de raden heel wat suggesties en vragen hebben, maar ik beschouw dat als een zeer constructieve bijdrage aan het maatschappelijk debat. Met het witboek moeten we daarop een antwoord geven.

Mijn administratie is met die vragen aan de slag gegaan. Zo werd intussen samen met de VVSG een heel traject opgezet om de lokale besturen – want u weet dat men ruimtelijke ordening en planning duidelijk samen met de lokale besturen moet doen – nog meer systematisch te betrekken in het traject naar het witboek. Om de verschillende elementen uit het advies van de SARO goed te kunnen duiden, hebben mijn kabinet en het departement een afspraak vastgelegd met de adviesraden op het einde van deze maand, januari 2013.

Mevrouw Van Volcem, in de voorbereidende fase in aanloop naar het groenboek hebben we drie doelgroepen bereikt en bevraagd. Voor de burgers hebben we met het departement een brede mediacampagne opgezet, met een enquête, onlinetest en een burgerevenement. In de tweede plaats hebben we een actie ondernomen voor de professionelen, middenveldorganisaties en provincies en gemeenten via de partnerdialogen. De strategische adviesraden hebben naar aanleiding daarvan ook adviezen geformuleerd. Ten derde hebben we de relevante beleidsvelden binnen de Vlaamse overheid betrokken via een kernteam en een stuurgroep. Het kernteam heeft in december 2011 een ontwerp van groenboek ingediend dat door mijn administratie verder is afgewerkt.

De input van burgers en partners was een belangrijke bron van inspiratie voor mijn administratie en het kernteam. Het heeft in belangrijke mate de scope bepaald van de inhoud van het groenboek. De resultaten van de burgerparticipatie en de partnerdialogen zijn gedocumenteerd en raadpleegbaar op de website.

Ik geef u enkele elementen. Zo blijkt uit de burgerbevraging dat Vlaanderen op ruimtelijk gebied voor slechts een minderheid van de betrokkenen een aantrekkelijk toekomstbeeld is. Men kijkt liever naar een aantal buitenlandse voorbeelden, die wel tot de verbeelding spreken. De burger hecht ook veel waarde aan spaarzaam en efficiënt omgaan met de beperkte ruimte. Veel burgers vinden dat het algemeen belang voorop moet staan bij ruimtelijke ontwikkeling. Ze wijzen ook op de individuele verantwoordelijkheid van burgers en andere private investeerders.

Ik pik er enkele elementen uit, die mee bepalend zijn geweest bij de opstelling van het groenboek. De partnerdialogen hebben dan weer de basis gevormd voor de keuze en uitwerking van de strategische thema's van het groenboek. Zoals ik al zei, werd het groenboek door de Vlaamse Regering in mei vorig jaar aanvaard als basisdocument voor het verder werken aan een witboek.

Het consultatietraject richt zich op dezelfde doelgroepen, maar om de consultatiemoehheid tegen te gaan, hebben we dat op een heel andere manier aangepakt. Zo is er echt een coproductie van het witboek met vier parallelle werkgroepen die in de periode september 2012 en april 2013 zes keer samenkomen. De werkgroepen zijn samengesteld op basis van vrijwilligheid. Er werd een open oproep gelanceerd aan de deelnemers van de partnerdialoog. Iedereen die zich tijdig heeft aangemeld, maakt deel uit van de werkgroepen. Ze zijn samengesteld uit partners uit het middenveld, ambtenaren van lokale overheden of Vlaamse administraties. Deze werkgroepen vormen de centrale spil in het verdere productieproces. Dit is vrij intensief: er wordt van de verschillende deelnemers een flinke tijdsinzet gevraagd. Anderzijds worden zij op die manier ook goed betrokken bij de voortgang van het proces, en krijgen zij permanente terugkoppeling.

De tussentijdse resultaten van de vier werkgroepen worden besproken op de partnerfora. De verslagen van deze partnerfora staan op de website van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Ze geven zowel een goed beeld van wat er leeft bij de partners als van de inspanningen die de partners leveren om naar ruimtelijke beleidsstrategieën toe te groeien.

Ik zie alvast drie belangrijke punten die door de strategische adviesraden zijn geformuleerd. Ten eerste vindt men het belangrijk om een goed evenwicht te bewaken tussen de drie krachtlijnen uit het groenboek: het metropolitane luik, de kleinschaligheid en de veerkracht. Ten tweede stel ik vast dat men aandringt op de vernieuwing en verbetering van het instrumentarium. Ten derde vindt men het belangrijk dat een zekere continuïteit met het RSV gewaarborgd blijft. Deze drie belangrijke lessen uit het maatschappelijk debat zullen de nodige aandacht krijgen bij de verdere beleidsontwikkeling.

Het maatschappelijk debat loopt gelijktijdig met dit coproductietraject. We hebben dus zowel die coproductie – het samen schrijven aan het witboek – als het maatschappelijk debat. Dat doen we via een communicatieoffensief via de media, dat geleid heeft naar het groenboek. Daarbovenop zijn de strategische adviesraden direct aangeschreven.

Het verzamelen van reacties op het groenboek gebeurt op twee aanvullende manieren. In de eerste plaats werd de mogelijkheid geboden om via de website te reageren op de elf sleutelkwesties uit het groenboek. Een kleine 10.000 burgers, verenigingen en partners hebben in de periode van mei tot en met september 2012 gebruikgemaakt van die tool om hun stem te laten horen in het maatschappelijk debat. Ik denk dat dit voor een materie als een groenboek toch een succes is. In de tweede plaats wordt de mogelijkheid geboden om tot 15 februari 2013 schriftelijke adviezen te bezorgen aan het departement. Deze werkwijze geeft adviesraden, lokale besturen en andere partners de mogelijkheid een meer diepgaand advies in te dienen.

De tussentijdse uitkomsten van het maatschappelijk debat voeden de werkgroepen permanent. In een debatavond met jongeren kwam bijvoorbeeld het idee naar voren om parkeerplaatsen bij kantoren in het weekend te gebruiken om – ik zeg maar wat – te voetballen. Ik vind dit een mooi voorbeeld van zorgvuldig ruimtegebruik op menselijke maat.

Het departement deelt de adviezen en de verslagen met de leden in de werkgroepen. Het heeft aanvullend op de werkgroepen een overleg- en communicatietraject opgezet. Hierin worden specifieke onderwerpen besproken, ook met doelgroepen zoals lokale besturen, buurlanden en buurregio's, andere beleidsdomeinen, maatschappelijke sectoren en professionelen.

Ik heb mijn administratie gevraagd om na de laatste samenvatting van de werkgroepen een nota van antwoord op te maken met het volledig overzicht van de uitkomsten van het maatschappelijk debat over het groenboek, en de antwoorden die hierop in functie van het witboek gegeven kunnen worden. Die nota zal een compleet overzicht geven hoe met elke reactie op het groenboek en de nota aan de Vlaamse Regering wordt omgegaan in het witboek. Ik stel voor om begin mei de finale uitkomst van het maatschappelijk debat en het inhoudelijke materiaal vanuit de werkgroepen voor te stellen en te bespreken in deze commissie als daarvoor interesse is.

Voorzitter, met betrekking tot uw vraag over de inspraak in de nota aan de Vlaamse Regering, specifiek in verband met de kortetermijnacties, moet ik wel stellen dat die kortetermijnacties bewust een andere finaliteit hebben en hadden. Het groenboek moet het gedragen document zijn met de visie op lange termijn, maar de vier kortetermijnacties waren beleidskeuzes waarmee de Vlaamse Regering de vooropgestelde vernieuwing kracht wilde bijzetten. Het zijn acties in lijn van het vooropgestelde beleid, die de vernieuwing ook willen illustreren. Ze moeten ook op korte termijn tot zichtbare resultaten leiden. In de nota worden de vier kortetermijnacties aangekondigd, en de Vlaamse Regering heeft beslist om deze acties verder te onderzoeken en uit te werken. Ik heb mijn administratie daar opdracht gegeven om passend partnerschap op te zetten, maar zonder de brede consultatie. Ik ben het ermee eens dat dit op een andere manier gebeurt, en die acties lopen nu volop.

Ten slotte, wat uw laatste vraag over de terugkoppeling betreft, ik denk dat er al heel wat over die terugkoppeling is gezegd, maar het departement werkt zeer intensief met de verschillende doelgroepen. Het werktraject richt zich gelijktijdig op de coproductie van het witboek, maar ook het maatschappelijk debat naar aanleiding van het groenboek. De verschillende beleidsvelden binnen de Vlaamse overheid worden geïnformeerd via het ambtelijk forum en het strategisch stuurcomité.

De burgers blijven ook informatie vinden op de websites van de professionele middenveldorganisaties en provincies, via de partnerfora en een nieuwsbrief. Bij andere organisaties wordt gesproken over de verbreding van de landbouw, zoals bij de Boerenbond, of over de kansen van economische verdichting, zoals bij Voka. Hoe dan ook moeten we uit het advies onthouden dat minstens de perceptie bestond dat er onvoldoende wordt teruggekoppeld. Ik heb mijn administratie erop gewezen dat dit signaal ernstig moet worden genomen en dat die terugkoppeling moet worden verbeterd.

Het is een mooi participatief proces. Maar we moeten ervoor zorgen dat een gebrek aan terugkoppeling niet zorgt voor een negatief gevoel. Ik hecht daar veel belang aan. We kunnen ons niet veroorloven dat we het draagvlak voor de nieuwe beleidsvisie laten ondermijnen door een slechte terugkoppeling. Ik ga ervan uit dat ik u duidelijk heb aangetoond dat we dat participatief proces zeer ernstig nemen, er heel hard op inzetten en dat we nog een tandje kunnen bijsteken inzake de terugkoppeling.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de recente razzia's van het agentschap Inspectie RWO - 493 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Voorzitter, minister, collega's, de Codex Ruimtelijke Ordening geeft in artikel 6.1.5 aan stedenbouwkundige inspecteurs en andere door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren de bevoegdheid om bouw misdrijven vast te stellen en hierover processen-verbaal op te maken.

Om alle nodige opsporingen en vaststellingen te kunnen verrichten, hebben deze ambtenaren toegang tot de bouwplaats en de gebouwen. Wanneer die verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen, mogen ze enkel worden uitgevoerd op voorwaarde dat de politierechter daartoe een machtiging heeft verstrekt.

Op 26 oktober 2012 maakte het agentschap Inspectie RWO (Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed) van de mogelijkheid tot huiszoeking gebruik om in wat we toch wel mogen omschrijven als een ware razzia-stijl binnen te vallen in de weekendverblijven van cluster Essen C08. Binnen deze cluster bevinden zich – niet onbelangrijk – een aantal constructies die dateren van voor de inwerkingtreding van het eerste gewestplan en waarvoor het vermoeden van vergunning kan worden ingeroepen.

Na op 19 oktober van de politierechtbank te Antwerpen de vereiste machtiging te hebben verkregen, gingen op 26 oktober een twaalftal stedenbouwkundige inspecteurs en verbalisanten op jacht naar bouwvoertredingen in de desbetreffende cluster. Hiertoe verschaften de ambtenaren, gebruikmakende van de beschikking van de politierechter, zich vroeg in de ochtend onder andere toegang tot de panden van de in de cluster wonende of verblijvende particulieren. Uit verschillende getuigenissen blijkt dat de ambtenaren niet enkel de gebruikelijke metingen uitvoerden, maar ook andere handelingen stelden die de privacy van de bewoners aantastten.

Zo komt in veel getuigenissen terug dat de ambtenaren niet enkel foto's van de buitenkant van de panden namen, maar ook van het interieur zoals de slaapkamer, de badkamer enzovoort. Ook wordt er in verschillende getuigenissen melding gemaakt van het openen en doorzoeken van kasten en zelfs het fotograferen van de inhoud van die kasten. Deze laatste handelingen zijn absoluut niet nodig om een bouwmisdrijf vast te stellen. Ook om permanente bewoning vast te stellen zijn deze handelingen niet nodig aangezien dit kan worden afgeleid uit de inschrijving in het bevolkingsregister, of uit het elektriciteits-, gas- en/of waterverbruik.

Het fotograferen van het interieur, het openen en doorzoeken van kasten en het nemen van foto's van de inhoud van kasten kan dan ook disproportioneel worden genoemd met het nagestreefde doel. Dit heeft alles te maken met het intimideren van de betrokken personen.

Minister, beschikte het agentschap Inspectie RWO over concrete aanwijzingen van stedenbouwkundige misdrijven in cluster Essen C08, of vond de controle plaats in het kader van het stelselmatige onderzoek naar het verval van het woonrecht zoals aangekondigd in het draaiboek handhaving permanente bewoning weekendverblijven? Indien de razzia plaatsvond naar aanleiding van concrete aanwijzingen, wat waren die dan? Zal de administratie de gebruikte methodes blijven toepassen voor controles naar het verval van het woonrecht, of om permanente bewoning vast te stellen? Hoe beoordeelt u de proportionaliteit tussen de gebruikte middelen en het nagestreefde doel? Of vindt u dat intimidatie een verantwoord drukingsmiddel is in dit geval?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Over de stijl van optreden van de inspectie van RWO in dit concrete dossier wil ik me niet uitspreken, maar er moet natuurlijk wel worden gehandhaafd. Daar zijn we het over eens. Mijn persoonlijk aanvoelen gebaseerd op dossiers met betrekking tot permanent wonen in zones voor verblijfsrecreatie, is niet zo negatief. Het zal blijkbaar ook wel plaatsgebonden zijn hoe daarmee wordt omgegaan. Het uitdovend woonrecht dat was mogelijk gemaakt in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, heeft voor heel wat mensen een oplossing geboden.

Minister, waren die planologische oplossingen in dit dossier mogelijk of niet? Ik vermoed dat het om een uitzondering gaat, waarbij men het door middel van een planologische oplossingen heeft geprobeerd. Maar ik denk dat de planologische oplossing in de meeste gevallen niet gelukt is. Nochtans was dat de eerste oplossing die de codex bood. De tweede oplossing was dat uitdovend woonrecht.

Volgens mij heeft het uitdovend woonrecht voor velen wel een oplossing geboden. Maar een bepaalde categorie is in een grijze zone terechtgekomen. Zij waren te laat om nog van het uitdovend woonrecht gebruik te kunnen maken maar ook te vroeg om te vallen onder de hakbijl van het strijdig gebruik en van de daarmee gepaard gaande boetes. Ik wil die categorie later nog wel eens oppakken.

Ik besluit met datgene waarmee ik begon: ik denk dat voor heel wat mensen de oplossing is gevonden in het kader van de codex. Dat was op zich in dit dossier een stap in de goede richting. We weten allemaal dat het decennialang op tafel heeft gelegen.

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens: Ik wil hier niet ingaan op de oplossing die we in de codex hebben geboden. Ik wil ook wel eens wat uitleg over de stijl. We hadden hier een tijdje geleden de inspectie te gast. Toen werd er een hand met een stokje als symbool gebruikt. Ik heb toen gevraagd of dat een matrak was. Daar werd mee gelachen, het was het stokje dat werd doorgegeven. Maar, minister, ik heb toch wel mijn wenkbrauwen gefronst toen ik dit verhaal hoorde.

Ik wil enkele pertinente vragen stellen. Klopt het dat die inspectie om 6 uur 's ochtends is binnengevallen? Zo niet, hoe laat zijn ze dan wel binnengevallen? Was het nog donker toen ze zijn binnengevallen? Wat was daarvan de reden? Het fotograferen van een aantal zaken paste wellicht in het licht van het oneigenlijke gebruik, het toch permanent wonen. Maar was men dan bang dat die woning, indien men twee uur later zou optreden, leeggehaald zou zijn en opnieuw ingericht als vakantieverblijf, om dan 's avonds opnieuw te worden ingericht als woning? Dat kan een reden zijn. Ik had het graag geweten.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Ceysens, ik ben blij dat u het zelf een beetje in het belachelijke trekt. Dat was het effectief niet, zoals ook zal blijken uit mijn antwoord. Ik kom daar zo dadelijk op terug.

Wij hebben, net zoals u, en net zoals u, mijnheer Huybrechts, meteen na de actie berichten ontvangen over de aanpak van de inspectie. Natuurlijk hebben wij op dat moment de betrokken inspecteurs en het Nationaal Komitee van Weekendverblijvers en Vaste bewoners, afdeling Essen, ontvangen voor een open gesprek en een toelichting. Dit gesprek heeft op 12 december 2012 plaatsgevonden op mijn kabinet. Uit de toelichting van de inspecteurs bleek dat het geenszins om een razzia ging, maar om een gecoördineerde, projectmatige en geïntegreerde aanpak van een probleemcluster. Deze cluster werd geselecteerd om drie redenen. Hij is gelegen in een natuurgebied, volgens het handhavingsplan een prioritair gebied voor het Vlaamse Gewest; er is, zoals de heer Vandaele suggereerde, geen planologische oplossing voor deze cluster in het vooruitzicht gesteld; de cluster was voorheen al bij mijn diensten bekend wegens tal van overtredingen.

De gemeente werd tevoren in kennis gesteld van deze actie en heeft meegewerkt aan de voorbereiding. Uit de informatie die de bouwinspectie van de gemeente toegezonden kreeg en uit het vooronderzoek van de bouwinspectie zelf bleek dat er recent diverse nieuwe overtredingen werden begaan, die betrekking hebben op nieuwe bouwwerken of verbouwingen aan bestaande woningen, het kappen van bomen, het instellen van nieuwe permanente bewoning, enzovoort. Uiteraard werd bij de voorbereiding ook rekening gehouden met eventuele vermoedens van vergund zijn, maar die hebben geen betrekking op de recente overtredingen die helaas vaak in de cluster werden aangetroffen.

Op basis van deze informatie werd de politierechter om een machtiging gevraagd om een gecoördineerde controle te kunnen uitvoeren. De stedenbouwkundige inspecteur heeft van de gemeente een lijst met telefoonnummers van de bewoners gekregen, opgesteld door de wijkagent. Aan de hand daarvan heeft men getracht op voorhand afspraken te maken met de bewoners. Uiteindelijk kon dat slechts in drie gevallen gebeuren omdat de lijst achterhaald bleek. Maar ook van de andere bewoners ondervond de inspectie geen weerstand bij de uitvoering van het onderzoek. U haalt correct aan dat een inschrijving in de bevolkingsregisters en de gegevens met betrekking tot de nutsvoorzieningen een indicatie kunnen zijn van permanente bewoning, maar deze argumenten kunnen in de loop van de gerechtelijke procedure worden afgedaan als voorbarig. Daarom opteert de inspectie RWO ervoor om de bewijselementen aan te vullen met een onderzoek ter plaatse. Dat is wat u naar voren brengt: waarom worden die foto's gemaakt?

Hoe beoordeel ik nu de proportionaliteit? Ik kan, op basis van de informatie die ik heb gekregen, alleen maar concluderen dat er een vertekend beeld is van de actie. Zij begon niet "vroeg in de ochtend" maar op een normaal ochtendlijk uur. Mijnheer Ceysens, u zei "6 uur, waarom kon dat niet twee uur later?". Het was kwart voor acht. De gehele actie duurde tot de vroege avond. Dat is een normaal moment.

De actie werd niet uitgevoerd met een huiszoekingsbevel, maar met een machtiging van de politierechter, en dat is iets anders. Het feit dat de politierechter de machtiging heeft gegeven, toont aan dat er wel degelijk voldoende indicaties waren dat er bouw misdrijven waren

gepleegd. Men heeft netjes aangebeld, gevraagd om binnen te komen en gevraagd of de nodige vaststellingen gedaan mochten worden. Ook de bevoegde stedenbouwkundig inspecteur ontkende met klem dat er kasten doorzocht werden of dat er andere inbreuken op de privacy zijn gebeurd. Anderzijds begrijp ik wel dat dergelijke acties voor de betrokkenen altijd als heel ingrijpend ervaren worden. Er werden een twaalfstal pv's opgesteld voor allerhande inbreuken en er werden drie stakingsbevelen gegeven voor recente bewoning.

Het is belangrijk dat we de lokale overheid als belangrijke handhavingspartner verder betrekken bij wat hier gebeurt. Ik heb daarom ook gevraagd aan de inspectie RWO om de samenwerking met de gemeenten te intensifiëren bij de verdere opvolging van het dossier. Ik heb de burgemeester uitgenodigd om met mijn kabinet een gesprek te voeren over de wijze waarop de gemeente haar rol kan vervullen in de projectmatige benadering, alsook over de begeleidende maatregelen die soms noodzakelijk zullen zijn. Ik verwacht een antwoord op korte termijn zodat we waar nodig met de betrokkenen kunnen bekijken hoe ze ondersteund kunnen worden in de zoektocht naar een geschikte woning.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Minister, ik dank u voor het antwoord. Er zijn inderdaad een aantal zaken waar we zeker rekening mee zullen moeten houden. En er blijkt een verschil van mening te bestaan over wat er gebeurd is.

Ik zou u in ieder geval willen vragen – en ik denk dat u het hier wel mee eens kunt zijn – om aan de inspecteurs van het agentschap RWO te vragen om zich menselijk en sociaal op te stellen. Het betreft vaak mensen die niet tot de grootverdieners behoren, mensen die, indien ze uit de woning worden gezet of de woning moeten verlaten, het moeilijk zullen hebben om een sociale woning te vinden. We weten dat er een schrijnend tekort aan sociale woningen is. Ik zou u dus willen vragen om die mensen toch menselijk te behandelen, zeker als het gaat om woningen van voor het Gewestplan, want die mensen hebben in se niets verkeerd gedaan.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Collega, ik heb een kleine aanvulling, want het is natuurlijk wel zo dat die mensen voorrang krijgen wat betreft sociale woningen.

De heer Pieter Huybrechts: Ja, maar met wachtlijsten van drie jaar en meer! Ik vraag me bovendien af waarom we de sociale woningen zouden vullen met die mensen: als ze wonen in een gebied waar ze niemand kwaad doen, laat die mensen daar dan toch rustig wonen met uitdovend woonrecht. Op die manier moeten we niet nog meer beslag leggen op sociale woningen en dan is iedereen tevreden: die mensen en de anderen die wachten op een sociale woning.

Minister Philippe Muyters: Het is juist wegens de sociale betrokkenheid dat we hebben gevraagd aan de inspectie om de samenwerking met de gemeenten te versterken. We houden geen razzia, maar we kunnen natuurlijk evenmin toelaten dat er nu nog nieuwe overtredingen gebeuren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over archeologische opgravingen na het arrest van het Hof van Cassatie - 243 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, deze vraag gaat over een arrest van het Hof van Cassatie en de gevolgen ervan voor het archeologieonderzoek in Vlaanderen. Vreemd genoeg is dat arrest heel lang buiten de scope gebleven, maar het bezit wel een voorgeschiedenis.

In deze commissie heb ik, maar ook onze voormalige collega die nu gouverneur is, de heer Decaluwe, vragen gesteld over deze thematiek. Toen konden we er niet ten gronde op ingaan omdat een juridische procedure liep tussen het bouwbedrijf 'Paul Huyzentruyt', bekend in West-Vlaanderen als een belangrijke bouwondernemer, en het Vlaamse Gewest over de kosten van een archeologisch onderzoek op een site in de stad Harelbeke.

Ondertussen is het arrest er en is de juridische strijd uitgevochten. Merkwaardig genoeg is het arrest van het hof heel bedreigend voor de toekomst van het archeologisch onderzoek in Vlaanderen, toch als de regelgeving ter zake niet wordt aangepast. In het arrest werd het Vlaamse Gewest in het ongelijk gesteld. Ik zou een aantal citaten kunnen geven uit de stukken en uit de argumentatie van zowel de advocaten van het Vlaamse Gewest als van de bouwondernemer. Ik zal me nu beperken tot één passage, een markante passage uit het arrest, overgenomen door de advocaten: "Uit artikel 4, paragraaf 2, van het Archeologiedecreet kan niet afgeleid worden dat de zorgplicht van de eigenaar of de gebruiker van een grond zo ver strekt dat hij op eigen kosten archeologische opgravingen moet uitvoeren alvorens hij stedenbouwkundig vergunde werken kan aanvatten indien de Vlaamse Regering geen gebruik maakt van haar recht om een opgraving tot algemeen nut te verklaren. Het onderdeel dat uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt naar recht."

Ik ben geen jurist, minister, u wel, ik hoop dus dat u mij een goede verduidelijking kunt geven. Zoals ik het lees, als minnaar van de archeologie en het erfgoed in dit land, biedt het huidige Archeologiedecreet, dat zoals we allemaal weten gedateerd is, geen rechtsgrond om de lasten van archeologisch onderzoek, zowel het vooronderzoek als de opgraving, op een niet-beschermde archeologische site bij de bouwheer te leggen. Dat was tot op heden de gangbare manier van werken bij ons.

De draagwijdte van deze uitspraak is enorm en zou kunnen betekenen dat voor archeologisch onderzoek van de voorbije jaren dat ten laste werd gelegd van een bouwheer, de betrokken bouwheer naar de rechtbank trekt om de kosten terug te vorderen van het Vlaamse Gewest. Het kunnen private bouwheren zijn, maar het kunnen ook overheden zijn. Ik denk aan bepaalde overheden in dit land die niet bepaald minnaars van de archeologie zijn. Ik zal geen namen noemen, iedereen in deze zaal weet over welke gemeenten ik het heb. Het is een onwaarschijnlijke dreiging die niet alleen boven de archeologie hangt, maar die ook op het budget van het Vlaamse Gewest rust.

Het legt bovendien ook een grote claim op toekomstig archeologisch onderzoek en de discussie over wie de lasten ervan moet dragen. U kent het veroorzakersprincipe, het is het leidend motief bij ons. Het is ook de afgesproken basishouding in de Conventie van Malta. Ik sta principieel ook achter dat veroorzakersprincipe. Tegelijkertijd zou ik graag willen dat u dat mildert met de oprichting van een soort solidariteitsfonds gefinancierd door alle mogelijke bouwheren met een minimale bijdrage. Zo kan de solidariteit ontstaan. Als iemand toevallig bovenop een archeologische site wil bouwen, moet hij de lasten niet langer alleen dragen. Zo wordt de last verdeeld over alle Vlamingen. Dat is een procedure waar we het al over gehad in deze commissie naar aanleiding van beleidsnota's en het voorontwerp van het vernieuwd Onroerend Erfgoeddecreet.

Minister, er moet in elk geval iets gebeuren. Dit is een heel zware uitspraak, met heel grote gevolgen. Ik zal meteen mijn positie bepalen. Er moet een wettelijke of dus decretale correctie gebeuren om dat te doen. Ik hoop dat het nieuwe Onroerenderfgoeddecreet dat kan regelen. Als dat niet zou lukken, stel ik voor dat we intermediair het bestaande Archeologiedecreet aanpassen. Als u dat wilt, zal ik als parlementslid mijn bijdrage leveren. Dat is mijn rol, decreetgevend werk helpen voorbereiden. Ik wil gerust een voorstel van

decreet indienen, eventueel samen met anderen. Ik wil het niet zover drijven. Ik hoop dat u minstens mee de ernstige gevolgen en de draagwijdte van dat arrest wilt inzien. Ik hoop dat u mijn intentie deelt om dat te remediëren vanuit het veroorzakersprincipe.

Hoe interpreteert u deze uitspraak van het Hof van Cassatie?

Is er sinds het arrest iets ondernomen om op korte termijn het archeologisch onderzoek een duidelijk kader te geven, zowel inzake rechtszekerheid als werkbaarheid en financiering?

Welke impact heeft deze uitspraak of kan ze op langere termijn hebben op de archeologische monumentenzorg zoals die nu in Vlaanderen functioneert? Is de continuïteit van de werking verzekerd? Ik heb al een mogelijk scenario geschetst, maar misschien is dat onvolledig of onjuist.

Verwacht u in de nabije toekomst meer gelijkaardige juridische procedures? Zijn die er al? Mijn vraag om uitleg is immers een maand geleden al ingediend. Hebt u daarrond al overleg gehad met bijvoorbeeld de bouwsector?

Plant u nog juridische remediëring van het huidige decreet? Of zet u in op het verwachte nieuwe Onroerenderfgoeddecreet? Zal dit voldoende rechtsgrond bieden? Heeft het arrest van het Hof van Cassatie daar een rol in gespeeld? Tegen wanneer komt die rechtszekerheid er dan?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, ik wens u gezondheid, geluk en een vruchtbaar jaar.

Mijnheer Caron, uw vraag heeft betrekking op een belangrijk arrest van het Hof van Cassatie. Ik onderschat de draagwijdte daarvan niet. Het is echter niet zo dat er hierdoor geen rechtskader meer zou zijn voor het beleid inzake archeologie.

Het arrest handelt uitsluitend over de interpretatie van artikel 4, paragraaf 2, van het huidige Archeologiedecreet. Het Hof van Cassatie oordeelt dat deze bepaling geen eigenstandige werking heeft, maar een louter aanvullende rol ten aanzien van de meer specifieke regelingen uit het Archeologiedecreet. Ik verwijs naar de adviesplicht bij welbepaalde vergunningsaanvragen in artikel. Ik kom daar nog op terug omdat de situatie gewijzigd is sinds de verkavelingsaanvraag van Huyzentruyt. Artikel 7 gaat over de verklaring van een opgraving tot algemeen nut; artikel 8 over een toevalsvondst.

De reikwijdte van artikel 4, paragraaf 2, is die van een algemeen uitgangsprincipe, zoals dat van de goede huisvader, waarvan de concrete uitwerking gebeurt in andere bepalingen van het Archeologiedecreet al naargelang de situatie. Het arrest spreekt zich verder niet uit over de andere aspecten van de archeologiewetgeving of sectorale wetgevingen waar deze een impact op heeft zoals ruimtelijke ordening en milieu. Ik ben dan ook niet van mening dat er plots geen kader meer zou zijn voor archeologisch onderzoek.

Het huidig kader bestaat onder meer uit de meldingsplicht bij toevalsvondsten, het bindend advies voor werken in beschermde archeologische zones en het bindend advies voor alle werken van overheden. Met dank aan de heer Van Mechelen is er sinds juni 2009 een verplicht advies voor alle verkavelingen en grote werken van particulieren ingevoerd in de codex. Dat dateert van na de verkavelingsaanvraag van Huyzentruyt, maar biedt een instrument bij grote werken.

Het nieuwe Onroerenderfgoeddecreet zal het een en ander – zeker inzake archeologie – explicieter en concreter regelen, wat de rechtszekerheid en efficiëntie ten goede zal komen. Men moet geen jurist zijn om door te hebben dat die bepaling veel beter kan worden geformuleerd. Ook de kosten zullen preciezer worden toegewezen aan de diverse betrokken partijen, al naargelang de situatie waarin men zich bevindt. Het principe van het Verdrag van Valletta wordt letterlijk opgenomen: de verstoorder van het bodemarchief moet de kosten van de flankerende maatregelen dragen. De lasten worden evenrediger verdeeld.

Binnen de administratie worden het arrest en de gevolgen ervan juridisch opgevolgd en is intussen actie ondernomen. Een interne richtlijn zegt dat voortaan de motivering van de beslissingen en adviezen beter ingepast moeten worden in het geheel van de archeologiewetgeving en de andere sectorale wetgevingen die van toepassing zijn. We hebben hier destijds gediscussieerd over die situatie naar aanleiding van een vraag of interpellatie van toenmalig collega Decaluwe. Men had toen zorgvuldiger kunnen werken.

Mijn administratie heeft de beschikbare sjablonen voor toelatingen en adviezen aangepast. Voorheen was de motivering van de beslissingen en adviezen immers te eenzijdig toegespitst op het betwiste artikel 4, paragraaf 2. Dat is hier ook de achillespees gebleken in deze procedure.

Er is sindsdien op dergelijke grond geen enkele procedure meer ingeleid. Ik kan natuurlijk niet in de toekomst kijken. Het is mijn bedoeling om zo snel mogelijk de decretale regelgeving te veranderen. Zoals u weet, zet ik volledig in op het nieuwe Onroerenderfgoeddecreet. Ik wil dat zo snel mogelijk afronden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik zou graag uw relatief positieve antwoord delen, maar ik maak me ongerust.

Artikel 4 is gebruikt voor het optreden van het agentschap. Daarbij bleek de eigenstandige werking van dat artikel een onvoldoende basis om voorwaarden op te leggen aan bouwheren. Dat werd betwist door Huyzentruyt. Ik hoop dat er een betere motivering komt, een betere rechtsbasis. Ik hoop dat de motivering beter wordt toegepast op andere artikelen van het Archeologiedecreet.

Niettemin, blijft het een lacune – een bug, in ICT-termen – in het decreet waarbij een aantal malafide constructies kunnen optreden. Ik pleit ervoor om dat zo snel mogelijk te remediëren.

Kunt u zeggen wanneer het nieuwe Onroerenderfgoeddecreet er komt? U spitst zich daarop toe. U wilt een betere wettelijke regeling garanderen via het decreet. Wanneer kunnen we dat bespreken? We moeten de bug zo snel mogelijk verwijderen. We moeten de regelgeving voor archeologie upgraden. Dat moeten we zo snel mogelijk kunnen doen.

Ik meen ook dat ter zake een belangrijke verantwoordelijkheid rust bij de lokale besturen, die de adviesplicht moeten invullen. Het zijn veelal ontvoogde gemeenten. Zij kunnen zelf een invloed hebben op de eindbeslissing, door hoe ze omgaan met de adviezen die ze krijgen van het agentschap. Ik pleit echt voor een meer sluitende regelgeving, maar daarmee bedoel ik niet dat ik de bevoegdheid van lokale besturen wil inkrimpen. Ik wil wel dat het heel erg duidelijk is voor bouwheren hoe het in de toekomst is.

Ik weet niet wat de tekst van het nieuwe ontwerp van decreet zal bevatten. Ik denk dat er nog altijd sprake is van een soort vrijwillig solidariteitsfonds voor archeologisch onderzoek, maar ik ben niet zeker. De hele discussie is er gekomen doordat één welbepaalde bouwheer op één welbepaalde site een grote meerkost krijgt en daartegen ingaat. Daardoor wordt ‘de’ archeologie gevisieerd, en dat is erg jammer. Als er een solidaire financiering zou kunnen zijn van het onderzoek, zou er veel minder weerstand zijn tegen archeologie, en dat is enkel in het belang van het onroerend erfgoed.

Minister Geert Bourgeois: De timing is zo snel mogelijk, collega. Uit mijn antwoord op een van de vragen van de heer Van Mechelen zal blijken dat ik zorg heb besteed aan het betrekken van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML) bij de adviesverlening. Maar er is een kader. Dankzij de codexbepaling die de heer Van Mechelen heeft opgenomen in 2009, na deze aanvraag, is er een advies. Dat is inderdaad niet bindend, maar volgens mijn administratie wordt het in de praktijk bijna altijd gevolgd. In dit geval heb je dus wel een sluitende regeling.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de malaise in de erfgoedsector - 306 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, de allerbeste wensen, want 2013 kondigt zich voor u aan als een erg druk jaar, in aanloop naar 2014 en 2015. We kunnen u enkel veel succes wensen.

Minister, enkele maanden geleden, op 25 april 2012, hebben we in de commissie een interpellatie behandeld naar aanleiding van het nooit geziene feit dat de voorzitters van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML), opgericht in 1835 en daarmee een van onze meest eerbiedwaardige instellingen, collectief hun ontslag hadden aangeboden. Deze ongeziene demarche was het gevolg van een ernstige vertrouwensbreuk, waarbij de wijze van totstandkoming en de inhoud van het nieuwe decreet Onroerend Erfgoed de druppel was die de spreekwoordelijke emmer deed overlopen.

Toen hebben we een uitstekend debat gevoerd. U hebt aangegeven dat u het ontslag in beraad zou houden en dat u gesprekken zou aanknopen om te proberen het vertrouwen te herstellen. Dat was nadrukkelijk ook de inhoud van zowel de motie die werd ingediend door mezelf en mijn collega's als van de motie ingediend door de meerderheid. Ik citeer letterlijk de goedgekeurde motie: "Vraagt de Vlaamse Regering na te gaan of het vertrouwen hersteld kan worden en het parlement daarvan op de hoogte te houden."

Daarom wil ik u vandaag vragen of we stappen vooruit hebben gezet en of dat uiteindelijk is gelukt. Ik kan me natuurlijk vergissen, maar mij bereiken signalen dat de voorzitters hun ontslag bevestigd zouden hebben en dat de eerste afdeling haar werkzaamheden opgeschort zou hebben, wat natuurlijk een hypotheek zou leggen op het functioneren van de sector.

Minister, klopt het dat de voorzitters ondertussen hun ontslag hebben bevestigd? Wat zijn de mogelijke gevolgen? Welke stappen hebt u gezet om de vertrouwensbreuk te herstellen? U gaf daarjuist al een hint dat u ze betrokken had. Is dat gelukt of niet? Klopt het dat de eerste afdeling de werkzaamheden heeft opgeschort of werken zij gewoon door?

Laat ons eerlijk zijn, minister, we beginnen toch te merken dat het decennialang zorgvuldig opgebouwd maatschappelijk draagvlak voor de erfgoedsector wat afkalft. Heel de discussie over de toekomst van de Charlesville, die de laatste dagen woedt, draagt er niet toe bij. Welke maatregelen wilt u nemen om dat draagvlak maximaal in stand te houden en waar nodig te herstellen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: De vraag van de heer Van Mechelen is heel terecht. De discussie is al een paar keer gevoerd. Ik hoop dat wat u daarnet zei, minister, over het overleg dat u hebt gepleegd over het decreet Onroerend Erfgoed met de KCML, een signaal in de goede richting mag zijn. Maar ik moet u ook zeggen dat ik van mensen uit die wereld niet altijd positieve geluiden hoor. Ik hoop dat het draagvlak hersteld kan worden en dat het beter kan worden.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, ik heb inderdaad gevolg gegeven aan het goede gesprek dat we hier hebben gehad. Ik heb u gezegd dat ik hun ontslag in beraad zou

houden en een initiatief zou nemen. In eerste instantie heb ik een brief gestuurd, die heeft geleid tot een overleg, gevolgd door diverse andere momenten van overleg en briefwisseling.

De situatie is als volgt. De voorzitter van de KCML en de ondervoorzitter van de eerste afdeling hebben hun ontslag bevestigd. De ondervoorzitter van de tweede afdeling landschappen en de ondervoorzitter van de derde afdeling archeologie hebben hun ontslag ingetrokken. Na de contactmomenten hebben zij gezegd dat ze hun werkzaamheden voortzetten en ze hebben hun vertrouwen bevestigd in de commissie en in het beleid.

Ik citeer uit het verslag van 18 oktober 2012 van de tweede afdeling: “De tweede afdeling onderkent de specifieke problematiek waarmee de eerste afdeling te maken heeft, maar ziet ook de verschillen met haar eigen situatie, in het bijzonder met de goed lopende procedures voor aanduiding van ankerplaatsen als noodzakelijk basis om te komen tot erfgoedlandschappen, en waar de tweede afdelingen bij betrokken is. Zij wenst deze positieve gang van zaken niet te hypothekeren en beslist dan ook haar werkzaamheden niet op te schorten.”

Ondertussen heeft mijn kabinet een goed onderhoud gehad met de twee ondervoorzitters, die dus hun ontslag hebben ingetrokken. Ik geef u mee dat de voorzitters van de vierde afdeling varend erfgoed en de vijfde afdeling heraldiek, dus tegelijk ondervoorzitters van de KCML, hun ontslag nooit hebben aangeboden.

De KCML en de eerste afdeling voeren hun werkzaamheden verder uit. Na het ontslag van de ondervoorzitter van de eerste afdeling hebben de leden van de eerste afdeling de heer Edgard Goedleven, een van de leden van die afdeling, unaniem aangeduid om de werkzaamheden van de eerste afdeling voort te zetten. Ik heb hem per ministerieel besluit op 17 december 2012 tot ondervoorzitter benoemd.

Op 20 december 2012 heb ik met alle ondervoorzitters van de KCML overlegd over de aanduiding van een nieuwe voorzitter. De ondervoorzitters van de KCML hebben een mijns inziens zeer deskundig persoon voorgesteld. Hij heeft de vraag gekregen en heeft die in beraad gehouden tot gisteren. Gisteren heeft die persoon jammer genoeg gezegd dat hij de taak niet op zich neemt. Het is iemand met een zeer drukke professionele agenda. Tegelijk had de KCML een tweede kandidaat voorgesteld. Onmiddellijk nadat de eerste kandidaat gisteren heeft gezegd dat hij het voorzitterschap niet wou opnemen, is er contact opgenomen met de tweede kandidaat, die uiteraard niet onmiddellijk ja of nee heeft gezegd, maar ook heeft gevraagd om er enkele dagen over te mogen nadenken. Ik hoop dus dat we binnenkort een nieuwe voorzitter hebben.

In de vergadering van 4 oktober 2012 vernamen de leden van de eerste afdeling dat de voorzitter van de KCML en de ondervoorzitter van hun afdeling hun ontslag bevestigden. Toen hebben ze inderdaad gezegd in afwachting hun toekomstige vergaderingen op te schorten. Ik heb daarna overleg gepland, en dit heeft plaatsgehad, niet alleen met mijn kabinetschef, maar ook met de administrateur-generaal van het agentschap, en een afvaardiging van die eerste afdeling. Dat overleg heeft plaatsgehad op 22 oktober 2012, en toen is beslist dat de eerste afdeling de werkzaamheden zou hervatten.

Ik heb meteen ook het officiële advies gevraagd van de KCML over het Onroerendergoeddecreet. De leden die aanblijven, hebben duidelijk gemaakt dat zij op een positieve manier verder willen werken, en ook hun adviesverlening over het Onroerendergoeddecreet willen verlenen. De drie afdelingen hebben dat ondertussen trouwens gedaan. Ze hebben dat advies toegelicht. Hoogstwaarschijnlijk zal er na dat eerste overleg nog een onderhoud plaatsvinden met de eerste afdeling over dat advies.

Collega Van Mechelen, ik zie geen tekenen dat het draagvlak voor erfgoed of onroerend erfgoed afkalt. Ik denk ook niet dat er een algemene malaise is. U refereert aan de commotie rond de Congoboot, maar ik denk niet dat dit betekent dat er een malaise zou zijn in de onroerendergoedsector. Dat is een heel bijzonder dossier. U kent dat dossier. Ik kan daar op

het ogenblik zelf geen initiatief nemen omdat de boot toebehoort aan een buitenlandse eigenaar, en niet in België maar in het buitenland ligt. Die maatschappelijke aandacht wijst precies op een betrokkenheid bij erfgoed.

U weet dat het ontwerp van decreet ook erin zal voorzien dat er in een vroeger stadium adviesverlening zal kunnen gebeuren, voorafgaand aan de voorlopige bescherming. Dit zal ertoe bijdragen dat de adviesinstantie vroeger betrokken wordt, en meer betrokken wordt.

Ik denk dat we met de diverse maatregelen en de diverse reorganisaties – straks volgt er nog een vraag om uitleg over Herita – erin slagen om een groter draagvlak te creëren. Ik denk aan de reorganisatie van de administratie met één zichtbare, herkenbare entiteit, het samenbrengen van de erfgoedverenigingen onder één koepel, en straks ook het eigentijds decreet voor het onroerend erfgoed.

Ik heb goede hoop dat we binnenkort ook een nieuwe voorzitter hebben. De werking en de continuïteit zijn verzekerd. Ik heb u de stand van zaken gegeven met betrekking tot de diverse afdelingen. Ik hoop dat we nu op een heel goede basis verder kunnen werken.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, bedankt voor het antwoord. Het is inderdaad jammer dat mensen van dit kaliber, zoals mevrouw Anne Mie Draye, uiteindelijk de handdoek in de ring gooien en ontslag nemen. Maar het leven gaat door, en als ik het goed begrijp, bent u uw zoektocht naar een nieuwe voorzitter voort aan het zetten. Ik hoop dat u dit snel kunt finaliseren, want het is toch belangrijk dat er in de KCML snel duidelijkheid wordt gecreëerd.

Goed, de werkzaamheden waren opgeschort, en u bent erin geslaagd om ze te laten hervatten. Dat advies is gevraagd over het Onroerenderfgoeddecreet. Het advies is binnen, en naar aanleiding van dat advies hebt u een nieuw overleg gepland. De gesprekken daarover gaan dus verder. Dat kan de inhoud alleen maar verbeteren.

Wat die malaise betreft, wil ik heel duidelijk zijn. Ik voel geen leedvermaak maar wel grote bezorgdheid. Ik verwijs in dit verband ook naar de discussie rond de Congoboot en de toepassing van ons decreet Varend Erfgoed. Ik denk dat we moeten opletten dat we geen kansen missen, zeker als het gaat over dit soort symbolen. Als ik goed ben ingelicht, dan is gisteren in de late uurtjes een akkoord bereikt om die Congoboot aan te kopen en naar Vlaanderen te brengen. Maar er rijzen dan natuurlijk drie nieuwe vragen. Ten eerste, mocht men de Charlesville kunnen aankopen, dan heeft men nood aan een ligplaats in een Vlaamse haven. Ik neem aan dat dit bij uitstek Antwerpen zal zijn. Ten tweede, er zal dan ook duidelijkheid moeten komen over wie de verantwoordelijkheid neemt voor de renovatie van dat schip, en in welke mate we met onze 80 procent subsidiëring tegemoet kunnen komen. Ten derde, herinner u ook de moeilijkheden met betrekking tot de Mercator. Wie zal er op termijn instaan voor het beheer van dat schip? Dat is natuurlijk allemaal niet vrijblijvend.

Minister, wat ik u eigenlijk wil vragen, en ik denk samen met mij heel wat collega's in deze commissie, is dat er een stukje anticipatief zou worden opgetreden in dit soort dossiers en dat er ook duidelijkheid wordt gecreëerd. Willen we die boot of willen we die absoluut niet? Het is een belangrijk schip: een van de unieke exemplaren die zijn overgebleven. Ik besef beter dan wie ook dat het verhaal pas begint als we het schip hier krijgen. Dat bedoel ik wanneer ik het heb over de malaise: wordt er ad rem op gereageerd en gebruiken we alle instrumenten in Vlaanderen die we hebben? Ik heb in een artikel aangegeven dat we eventueel geld van het Topstukkendecreet zouden kunnen gebruiken om de aankoop te doen, maar dit zou ondertussen al geregeld zijn via andere kanalen. Maar dan is de vraag hoe we het aanpakken als het schip naar Vlaanderen moet komen, en of daar vanuit uw administratie alert op gereageerd wordt.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik deel de zorg van de heer Van Mechelen – daar bestaat geen twijfel over – maar er zijn over dat thema ook actuele vragen ingediend. Ofwel praten we er nu uitgebreid over, ofwel doen we dat vanmiddag. Ik wil alleen maar duidelijkheid.

Minister Geert Bourgeois: De vragen zijn ook aan mij gericht.

De heer Bart Caron: Ik denk dat we het dossier versterken als we er aandacht aan besteden in de plenaire vergadering in plaats van hier. Dat is dus in het belang van het dossier. Mijnheer Van Mechelen, kunt u daarmee akkoord gaan?

De heer Dirk Van Mechelen: Geen probleem.

De voorzitter: Zullen de actuele vragen wel degelijk behandeld worden vanmiddag?

De heer Bart Caron: Ik had een vraag om uitleg ingediend over dit dossier. Gisteren heeft men mij meegedeeld dat er over deze kwestie een actuele vraag was ingediend, en men heeft me voorgesteld om mij aan te sluiten bij de actuelevraagsteller. Ik heb daar ‘ja’ op geantwoord.

Minister Geert Bourgeois: Dan zal ik deze vragen vanmiddag beantwoorden, met uw goedvinden, collega Van Mechelen.

De heer Dirk Van Mechelen: Geen probleem. Het was een voorbeeld van de malaise.

De voorzitter: Als deze vraag om uitleg nu beantwoord is, zal er vanmiddag geen actuele vraag meer over zijn.

De heer Bart Caron: Ofwel behandelen we het nu al uitgebreid, ofwel doen we dat vanmiddag. In het belang van het dossier zou ik het liever vanmiddag doen.

De heer Dirk Van Mechelen: Dat is geen probleem.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Mechelen, dan zal ik vanmiddag verder op de vragen antwoorden.

De heer Dirk Van Mechelen: Het was een voorbeeldje van de malaise.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

Ik verneem zopas dat de actuele vragen vanmiddag niet zullen worden gesteld. De vragen om uitleg over dit onderwerp zullen dus later in deze commissie worden geagendeerd.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de nieuwe erfgoedorganisatie Herita - 309 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, collega's, de voorbije zes, zeven jaar zijn we al bezig met het creëren van een nieuw landschap binnen de erfgoedorganisaties. Iedereen was het erover eens dat het zoeken naar synergieën een goede zaak zou zijn. Ik herinner mij dat de verschillende erfgoedorganisaties elk hun eigen personeelsbeheer hadden en hun eigen financieel beheer hadden, terwijl men daar toch perfect synergieën kon vinden.

Begin 2012 werd op uw initiatief de nieuwe erfgoedorganisatie boven het doopvont gehouden. Ondertussen gaat deze organisatie met de naam Herita door het leven. Herita is het samengaan van Erfgoed Vlaanderen, Open Monumentendag Vlaanderen en het Forum voor Erfgoedverenigingen. Ze hebben ondertussen ook een eigen website, waar men niet zoveel wijzer van wordt. Ik heb gisteren even getest om te kijken wat er allemaal op de site staat.

Het belangrijkste document is de code van goed bestuur. Maar goed, aan hen om het verder uit te bouwen.

Ondertussen krijg ik steeds meer signalen dat deze hele herstructurering toch niet van een leien dakje is gelopen. Ik herinner mij zelf gesprekken met erfgoedverenigingen, en ik weet beter dan wie ook dat dit geen voor de hand liggende operatie was. Ik wil de noodzaak ervan zeker niet betwisten, maar het moet op een correcte manier gebeuren. Meer nog, blijkbaar was er helemaal geen statutair draagvlak om mee te stappen in deze piste. Op basis daarvan heb ik dan ook een aantal vragen.

Welke statutaire stappen waren voor elk van de betrokken erfgoedverenigingen noodzakelijk voor de ontbinding/vereffening en voor de participatie aan Herita? Klopt het dat bij het Forum voor Erfgoedverenigingen 10 van de 21 statutaire leden tegen de beslissing stemden en er bijgevolg geen wettelijke meerderheid was, zoals statutair bepaald, om tot de vereffening te beslissen? Klopt het dat de ontbinding van de stichtende verenigingen nog niet is gepubliceerd in het Staatsblad? Gisteren heb ik nog eens gekeken, en dan was het nog niet gebeurd.

Minister, hoe draagt deze manier van werken bij tot het tot stand komen van het draagvlak voor erfgoed en meer nog tot het samenbrengen van het nieuwe middenveld? Het was toch de bedoeling de krachten te bundelen en een veel slagkrachtiger erfgoedorganisatie te maken. Hoe wordt er in de toekomst aansluiting gevonden met nieuwe tendensen in de erfgoedzorg, rekening houdend met het feit dat vandaag volgens de statuten de stemgerechtigde leden en bestuurders alleen kunnen worden voorgedragen en gekozen uit de voormalige leden van de opgerichte verenigingen, zij het dat er in de statuten een mogelijke overgangsclausule staat?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: De oprichting van een nieuwe erfgoedorganisatie was een initiatief van Erfgoed Vlaanderen, Open Monumentendag en het Forum voor Erfgoedverenigingen zelf, uiteraard met mijn morele steun en die van de Vlaamse Regering. Ik heb daar initiatieven voor genomen in voortzetting van de eerste initiatieven die u daartoe hebt genomen, mijnheer Van Mechelen. Toen lag de nadruk – misschien was de eerste stap wel noodzakelijk – al op de samenwerking inzake algemene zaken en financiën.

Bij het begin van deze regeerperiode heb ik onmiddellijk het initiatief ondersteund om tot een effectieve krachtenbundeling te komen. Dat stond ook in mijn beleidsnota. We zijn daarvoor op uitstap geweest, om te komen tot de ondertekening van een principeverklaring. Het is niet vanzelfsprekend om die stappen gezet te krijgen, dat hebt u zelf gezegd. In dat hele traject moet ik mijn dankbaarheid uitdrukken aan de mensen die de kar hebben getrokken. Er zijn enkele mensen die dat initiatief genegen waren, die de meerwaarde inzien van de krachtenbundeling en die dat hebben gedaan met veel overtuigingskracht, en gelukkig maar.

Open Monumentendag is geen aparte rechtspersoon, dat weet u. Het was een onderdeel van vzw Erfgoed Vlaanderen. Open Monumentendag wordt nu gecoördineerd door Herita zelf. De eerste stap die is gezet in het traject naar de nieuwe erfgoedorganisatie was de oprichting op 16 januari 2012 van de nieuwe vzw, met de werknaam Nieuwe Erfgoedorganisatie (NEO). Daarin was een evenredige vertegenwoordiging opgenomen van Erfgoed Vlaanderen en het Forum voor Erfgoedverenigingen. Dat was een noodzakelijke beslissing. U kent het delicate karakter ervan. In de eerste fase – er komt ook een tweede fase – was het zeer wijs om naar een evenwichtige samenstelling te gaan.

De tweede stap zou de ontbinding van de vzw's Erfgoed Vlaanderen en het Forum zijn, met overdracht van de activa en van de medewerkers, maar daarna is duidelijk geworden dat dat stuit op juridische en praktische problemen. Dit scenario kon niet werken door de zakelijke rechten en de vrijstellingen die zijn verleend aan Erfgoed Vlaanderen en die niet overdraagbaar zijn, die toegekend zijn bij besluiten die ertoe hadden moeten leiden dat er allerlei nieuwe besluiten hadden moeten worden genomen. Ik denk aan de erfpachten die er

waren, aan de restauratiepremies die toekwamen aan Erfgoed Vlaanderen, aan de vrijstelling van onroerende voorheffing verleend aan Erfgoed Vlaanderen, aan de mogelijkheid om fiscale attesten uit te schrijven. Door die praktische problemen is een andere juridische constructie opgezet, maar met exact dezelfde gevolgen.

Er is een buitengewone algemene vergadering geweest van de vzw Erfgoed Vlaanderen op 4 september 2012, waar unaniem is beslist om de vzw om te vormen naar de structuur van vzw NEO. De naam is gewijzigd in Herita en de statuten van NEO werden integraal overgenomen als de nieuwe statuten van de vzw die ontstond uit de omvorming, met inbegrip van de evenredige participatie van het Forum en Erfgoed Vlaanderen binnen de raad van bestuur en binnen de algemene vergadering.

De vzw nieuwe erfgoedorganisatie die opgericht was op 16 januari 2012 had dus geen enkele zin en betekenis meer. Op 4 september heeft een buitengewone algemene vergadering beslist om over te gaan tot ontbinding van die vzw. De juridische constructie is veranderd, maar het effect is hetzelfde gebleven.

Het Forum is een private rechtspersoon. Uit de informatie die me is verstrekt, kan ik het volgende meedelen: op 4 september is er een buitengewone algemene vergadering geweest. Het verslag van die vergadering zegt dat bij de stemronde over de vrijwillige ontbinding de vereiste meerderheid van vier vijfde niet werd gehaald. De exacte uitslag van de stemming ken ik niet. In het verslag staat dat de vereiste meerderheid van vier vijfden niet is gehaald. Het juiste stemresultaat moet overeenkomstig de wet of de statuten ook niet worden vermeld.

Er waren overeenkomstig het verslag geen 21, maar wel 25 van de 27 stemgerechtigde leden aanwezig of rechtsgeldig vertegenwoordigd. Na die stemronde hebben de leden duidelijk gemaakt dat ze akkoord gingen met Herita, maar dat ze meer garanties wensten voor een betere wisselwerking tussen de bestuursorganen van Herita en de erfgoedverenigingen. Dan hebben die twee vzw's een engagementsverklaring gesloten, ondertekend door de respectieve voorzitters. Daarna is er een nieuwe buitengewone algemene vergadering geweest, waarop is beslist tot de vrijwillige ontbinding met unanimiteit, op één onthouding na. Het Forum heeft dus ook die beslissing genomen, zij het in twee keer.

Wat de publicaties betreft, loopt de vereffeningsprocedure van de vzw Erfgoed Vlaanderen nog. De naamswijziging naar Herita vzw, de statutenwijzigingen, het ontslag en de benoeming van de bestuurders werden gepubliceerd op 16 november 2012 in de bijlage bij het Belgisch Staatsblad. Voor het Forum voor Erfgoedverenigingen werd op 4 september beslist tot vrijwillige ontbinding, maar de notulen van de vergadering moeten nog worden goedgekeurd. De eerste daarna bijeengeroepen vergadering was niet in aantal. Nu zullen de notulen pas op de eerstvolgende vergadering kunnen worden goedgekeurd. Die is vastgelegd op 24 januari. Dan kunnen ongeacht het aantal aanwezige leden de notulen worden goedgekeurd. Ik neem aan dat dan het nodige zal worden gedaan voor de publicatie.

U vraagt wat de bijdrage kan zijn aan het draagvlak voor erfgoed en het nog meer samenbrengen van het middenveld. Er moet een onderscheid worden gemaakt. Er zijn enerzijds strategische keuzes die zijn gemaakt met betrekking tot de missie, de visie en de vaststellingen van Herita, en anderzijds de juridische en operationele veranderingen die nodig waren om ze te realiseren. Herita heeft zes doelstellingen geformuleerd. Een: een slagkrachtige organisatie creëren. Twee: het middenveld samenbrengen en ondersteunen. Drie: het middenveld uitbouwen. Vier: het draagvlak voor erfgoed en de sector versterken. Vijf: een dynamisch sitebeheer en beleving uitbouwen. Zes: duurzaamheid nastreven.

Die doelstellingen zijn uitdrukkelijk geformuleerd. Uiteraard zijn ze nog niet bereikt. Elke transitie, zeker in deze gevoelige sector, vergt energie. Daar is heel wat tijd en energie in gestopt. Dat is evident. Men kan dat betreuren, maar het was wel nodig om er de nodige tijd voor te nemen, de nodige contacten te leggen en dat diepgaand te bespreken. Daar is tijd voor

nodig geweest en ook nood aan communicatie. Dat weet u even goed als, zo niet beter dan ik, mijnheer Van Mechelen.

Er is nogal veel tijd besteed aan het op de rails zetten van de organisatie. Daarbij komt dat de eerste algemeen directeur na korte tijd ontslag heeft gegeven. Er is een nieuwe algemeen directeur aangesteld: mevrouw Kristl Strubbe, die ik hoop zo snel mogelijk te kunnen ontmoeten. Ook dat heeft natuurlijk niet tot een snelle start geleid. Het is een beetje jammer dat er daar een hiaat gekomen is. Maar bon, het is een private organisatie en we kunnen er alleen maar akte van nemen. Het is een beetje een transitiejaar geweest. Niettemin hoor ik dat er al meer leden zijn dan voorheen. Er werd op Open Monumentendag geworven. Maar het is evident dat Herita nu zo snel mogelijk vorm moet geven aan al die strategische doelstellingen, die er inderdaad toe moeten leiden dat het middenveld wordt gebundeld, dat het krachtiger wordt, dat er meer draagvlak is voor erfgoed.

Wat betreft de bestuursorganen is uitdrukkelijk gekozen voor twee fasen. In de eerste fase is er uitdrukkelijk gekozen voor pariteit, met een voorzitter die uit geen van beide organisaties komt. Het is dus een persoon die ‘boven de mêlee’ stond, als ik het zo oneerbiedig mag uitdrukken. Het is de bedoeling dat daarna, in 2013, wordt gestart met de overgangsfase, zodat er dan nieuwe bestuursorganen kunnen komen. Het is de wens van Herita – en het is ook zo beslist – om te werken met corporate modellen. Men zal een kleinere, slagkrachtigere raad van bestuur hebben. Men wil ook een bredere algemene vergadering, waarbij meer mensen kunnen worden betrokken. De bedoeling is om een groter draagvlak te creëren. Daarnaast is er voor de tweede fase, de hersamenstelling van de bestuursorganen, beslist om te werken op basis van de leidraad ‘cultural governance’, die in maart van 2012 werd gepubliceerd.

Ik heb er goede hoop op dat alle administratieve en juridische beslissingen nu genomen zijn. Maar het gaat om veel meer. Daar zitten mensen achter met een grote, jarenlange inzet als vrijwilliger. Wij kunnen hun niet dankbaar genoeg zijn. Een aantal van die mensen hebben heel sterk aan de kar van de samenwerking getrokken. Anderen waren daarin veel terughoudender. Met die achterliggende gedachte, dat het veel meer over mensen ging dan over structuren, ben ik blij dat we zover staan. Ik hoop dat de nieuwe vereniging nu snel een goede vaart krijgt. Ik kijk ook uit naar mijn ontmoeting met mevrouw Strubbe. Ik hoop dat er nu een dynamiek wordt ontwikkeld. Alle voorwaarden zijn vervuld. Straks is er de 25e verjaardag van Open Monumentendag. Dat moet een sterk moment zijn om de publiekswerking echt op de kaart te zetten. Ik hoop dat men die kans aangrijpt. Er is altijd een enorme deelname aan Open Monumentendag, telkens met om en bij een half miljoen bezoekers. Dat wijst op een grote interesse en betrokkenheid bij de Vlamingen. Er is wel, in vergelijking met andere landen, een grote discrepantie met de slagkracht van dat middenveld. Ook door de verhoging van de subsidies denk ik dat de middelen en de structuren voorhanden zijn. De uiteindelijke bedoeling is de versterking van het draagvlak, het middenveld. Ik hoop dat dit volop lukt.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, het minste dat men uit dit verhaal kan afleiden, is dat het toch niet van een leien dakje is verlopen. Er is voor die vzw's een grote onzekerheid geweest met betrekking tot die overdracht. Laat ons positief denken en hopen dat de vzw Herita kan doorstarten. Het valt mij op dat Monumentenwacht buiten die eerste operatie is gebleven. Ik herinner mij dat uit de debatten is gebleken dat dit een moeilijke keuze was omdat de provincies daarin een belangrijke rol spelen. Maar Monumentenwacht is een sterke identiteit, en we verliezen daardoor wat slagkracht. We hebben de mond vol van een nieuwe en sterke erfgoedorganisatie. Laat ons 2012 maar klasseren bij de veeleer donkere bladzijden in de geschiedenis van onze erfgoedorganisaties en ervan uitgaan dat we de doorstart kunnen maken met Herita.

Ik heb wel gemerkt – maar dat zuiver ‘entre parenthèses’ – dat Herita een bvba is. Maar de bvba Herita houdt zich bezig met de import van dranken. U kunt misschien eens nakijken of u er toch niet tijdig voor moet zorgen dat u de naam van de vzw Herita op de een of andere manier kunt beschermen voordat u morgen in de brouwerijsector terechtkomt.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Mechelen, dit zijn geen overheidsorganisaties. Ik heb die procedures niet gevoerd en niet begeleid. De vzw is tot de vaststelling gekomen dat de eerste beslissing om een nieuwe organisatie op te richten niet het goede spoor was en dat men beter die omvorming deed. Dat is iets wat zij gaandeweg zelf ervaren hebben.

Ik spreek zeker niet van een donkere periode. Het is een transitiejaar geweest. Bij de vzw Erfgoed zijn er geen problemen geweest. Daar is onmiddellijk een beslissing genomen, weze het dat men de legale weg die men heeft gekozen heeft moeten veranderen om tot hetzelfde doel te komen. Bij het Forum is het in twee keer gegaan. Na die engagementsverklaring was mijn agentschap of ikzelf daar niet bij betrokken. Dat is een private vzw. De tweede keer werd daar, op één onthouding na, unaniem beslist. Rekening houdend met alle gevoeligheden en precedentes, is dat een zeer goed resultaat. Die operatie heeft veel voeten in de aarde gehad.

Ik heb die naam niet gekozen. Ik zal hem ook niet beschermen. Maar ik zal wel uw zorg meedelen aan de vzw.

De heer Dirk Van Mechelen: U hebt gelijk: dit zijn private organisaties. Maar ze leven wel in zeer grote mate van de milde dotatie die u en de Vlaamse Regering, na onze goedkeuring, hun schenken. Vandaar dat enige synergie wel nodig is.

Minister Geert Bourgeois: Ik ben geen lid van de raad van bestuur of van de algemene vergadering.

De heer Dirk Van Mechelen: Prijs u gelukkig.

Minister Geert Bourgeois: Monumentenwacht blijft erbuiten omdat dat in hoofdzaak provinciaal blijft.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de databanken onroerend erfgoed - 521 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, het kan misschien een technisch debat lijken, maar het gaat toch wel om een heel belangrijke databank. We hebben er in deze commissie al meerdere malen over gedebatteerd. Ik heb op 10 mei, 7 juni en 23 november 2012 daarover vragen gesteld. Ik moet eerlijk zeggen dat ik, als ik die antwoorden allemaal bekijk, de draad zelf een beetje ben kwijtgespeeld.

In een eerste fase werden de correctheid en de gebruiksvriendelijkheid van deze databanken gekoppeld aan de hervorming van de administratie, die toen in volle transitie was. In 2011 zei u, minister, dat de nieuwe databank beschermingen een internationaal typevoorbeeld was. U ontving zelfs de felicitaties van het notariaat voor de gebruiksvriendelijkheid en de volledigheid. Dat diezelfde website enkele weken later gedurende maanden offline moest worden geplaatst, was dan ook een verrassing voor ons.

Nu ben ik helemaal de draad aan het kwijtspelen want nu wordt er opnieuw een aanpassing van de website aangekondigd. Deze keer dient niet de databank beschermingen als basis, maar zou de inventaris van het bouwkundig erfgoed de basis vormen van de nieuwe databank. Dit – dixit uzelf – prioritaire project zal ervoor zorgen dat de inventarissen geïntegreerd worden en dat er meer informatie beschikbaar wordt gesteld over de beschermde monumenten. Ondanks het feit dat de informatie over de databank beschermingen in 2011 nog als zeer betrouwbaar en performant werd bestempeld, is er nu opnieuw drie jaar in het vooruitzicht gesteld om de databank uit te bouwen. Dat is 36 maanden. Het zou daarbij niet gaan om technische aanpassingen, maar louter om het aanvullen van inhoudelijke informatie. Bovendien zal het uitwerken van de nieuwe website gebeuren door dezelfde mensen die ook in het verleden verantwoordelijk waren voor het uitwerken van de nieuwe databank.

Sta mij toe daar enkele vragen bij te stellen. In 2011 was dat een performante databank en enkele weken later ging ze gedurende maanden offline. Daar is toch iets dat niet klopt? Vandaar deze vraag om uitleg over de stand van zaken.

Ik heb de vragen opgelijst in de schriftelijke versie van mijn vraag om uitleg. Ik kan ze voorlezen, maar we kunnen ook meteen het woord aan de minister geven om op de vragen te antwoorden.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Mechelen, er is maar één databank beschermingen. Die bevat momenteel enkel administratieve informatie over beschermingen. Met een nieuw project om de beschermingsdatabank grondig aan te pakken, wil het agentschap werk maken van een gebruiksvriendelijke website, waarin ook inhoudelijke informatie weergegeven wordt.

De applicatie waarmee de inventaris van het bouwkundig erfgoed wordt ontsloten, biedt daarvoor een goede basis. De voor de inventaris ontwikkelde applicatie bevat alle nodige onderdelen: de mogelijkheid bestaat om foto's, inhoudelijke informatie, een afbakening op kaart, thesaurustermen en dergelijke meer toe te voegen. Voor de beschermde items is het de bedoeling om dezelfde informatie te kunnen aanbieden.

De inventariswebsite wordt bovendien als zeer gebruiksvriendelijk ervaren. Hij werd vorig jaar bijna 1 miljoen keer geraadpleegd, wat heel veel is. Het model van de website kan dus worden gekopieerd. Momenteel is het geïnventariseerde erfgoed beter ontsloten dan het beschermde erfgoed. Het Agentschap Onroerend Erfgoed wil beiden op hetzelfde niveau brengen en de informatie over het geïnventariseerde erfgoed en de informatie over het beschermde erfgoed op een gelijkaardige manier aanbieden. Dat dit nu mogelijk is, is een van de gevolgen van het feit dat we het voormalige Ruimte en Erfgoed en het voormalige Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) samengebracht hebben. De vaststelling was dat bij het VIOE de knowhow zat in verband met databanken en dat die goed uitgebouwd was.

Door de informatie via één website aan te bieden ontstaat één portaal voor het geïnventariseerde onroerend erfgoed en het beschermde erfgoed. De informatie wordt zo ook gemakkelijk bevraagbaar: geografisch zoeken, zoeken via thesauri enzovoort.

Voor het antwoord op uw tweede vraag verwijs ik naar het antwoord op een schriftelijke vraag van u, schriftelijke vraag nummer 457: "Het feitelijke probleem is dat de huidige website een te beperkt datamodel heeft, en technisch niet functioneert." U hebt dus gelijk dat er iets fout mee is.

Ik citeer verder: "De procedure om data in te lezen vanuit het documentafhandelingssysteem Bredero is nooit correct ontwikkeld, waardoor het geautomatiseerd aanvullen van de website met recente gegevens niet mogelijk is." Voor de goede orde: dat is de website die nog was uitgewekt door Ruimte en Erfgoed, voor de fusie. "Daarnaast heeft analyse ondertussen uitgewezen dat de inhoud 'vervuild' is, wat wil zeggen dat het dubbels en fouten bevat."

Boven op de technische problemen is er ook het feit dat de databank niet geconcipieerd is om inhoudelijke informatie weer te geven. Het project wil dat dus heel grondig veranderen. Het is een belangrijk en groot project. Zoiets is nooit eerder opgezet. Het is enorm arbeidsintensief. Rekening houdend met de kwalificaties van het personeel, de ondersteuning en de technische kennis aanwezig in het agentschap Onroerend Erfgoed, verwacht ik dat dit project tot een goed einde zal worden gebracht. Het feit dat de inventarisdatabank een succes is en dat het een performante databank is, wekt bij mij het nodige vertrouwen dat het project zal kunnen slagen.

Voor de invoer van de gegevens en de verdere uitwerking van het datamodel is een projectplan opgemaakt. In dit projectplan zijn diverse mijlpalen opgenomen en zijn evaluatiemomenten ingebouwd, zodat de evolutie van het project nauwgezet kan worden opgevolgd.

Op 1 januari 2013 ging een team van zeven tijdelijke onderzoekers aan de slag met een eerste traject, namelijk het nakijken van alle beschermingsbesluiten. Die zullen worden gedigitaliseerd waar nodig en ingevoerd in een datamodule voor beschermingsbesluiten. Van elk beschermingsbesluit zullen ook de metadata worden ingevoerd. Ik denk aan het type van bescherming, de wettelijke of decretale basis, de datum van ondertekening, de bevoegde minister/koning, de publicatie in het Staatsblad et cetera. Zodra alle beschermingsbesluiten zijn nagekeken en ingevoerd, kan gestart worden met de inhoudelijke revisie en aanvulling van de beschermde objecten, of beter gezegd: de koppeling met de beschermde items. Eén besluit kan immers gelden voor meerdere objecten. Het is geen een-op-eenrelatie.

Het agentschap zal daarbij werken met deelpakketten per wettelijke basis en per provincie, om het geheel overzichtelijk te houden. ‘Per provincie’ betekent niet dat het geheel niet raadpleegbaar zal zijn, maar men zal starten met Vlaams-Brabant om concreet uit te bouwen, om in een stappenplan werk te maken van dit grote project.

Per item worden volgende gegevens geregistreerd, toegevoegd of gecontroleerd: foto’s, beschrijvingen, afbakeningen op de GIS-laag (Geografisch InformatieSysteem) enzovoort. Inhoudelijke teksten zullen soms in archieven en bibliotheken moeten worden opgezocht, en per dossier zal nazicht en een eventuele aanvulling moeten gebeuren. Het gaat om ongeveer 15.000 beschermde objecten. Een echt titanenwerk, dus.

Het ligt niet binnen de scope van dit project om lacunes, tegenstrijdigheden of onlogische elementen in de beschermingen op te lossen. Er zullen echter wel anomalierapporten worden opgemaakt. Die rapporten zullen worden doorgegeven aan de vaste beschermingsonderzoekers, die op hun beurt eventuele lacunes en anomalieën kunnen rechtzetten. U kent er zelf een aantal, mijnheer Van Mechelen. Af en toe duikt op dat een kadastraal nummer niet of verkeerd is ingegeven. Het gaat om allerlei materiële dingen die vaak accidentsgewijs aan het licht komen.

Welke extra informatie zal worden aangeboden? Het gaat ten eerste om metadata bij de beschermingsbesluiten, met mogelijkheden voor performante zoekopdrachten. Ik merk dat u af en toe vragen stelt, bijvoorbeeld over de vuurtorens. Op dit ogenblik laten de opzoekingsstools niet toe om dit te doen. Met die databank moet het wel kunnen om naast de metadata ook alle inhoudelijke informatie bij die objecten te geven, de tekst, de GIS-afbakening, de foto’s en de thesaurusterminen.

De huidige inventarisdatabank legt de link met de huidige beschermingsdatabank. Deze koppeling werd echter niet systematisch onderhouden en is bijgevolg onvolledig. Daarenboven is het voornaamste probleem dat er geen één-op-één-relatie bestaat tussen een inventarisitem en een bescherming. Een link tussen een item in de inventaris en een item in de beschermingsdatabank kan bijvoorbeeld evengoed betekenen dat het item binnen een beschermd landschap ligt, maar niet noodzakelijk zelf beschermd is. Aangezien de afbakening van een item kan verschillen en de rechtsgevolgen van een bescherming en van

een opname in de inventaris verschillen, is het noodzakelijk om een item in de inventaris en een beschermd item als afzonderlijke zaken te beschouwen.

Met een duidelijk onderscheiden lay-out en een andere presentatie van de informatie zal het onderscheid in rechtsgevolgen duidelijk worden gemaakt. De informatie rond rechtsgevolgen, die nu enkel gaat over geïnventariseerd erfgoed, zal worden uitgebreid met informatie over het beschermd erfgoed. Via de metadata bij de beschermingsbesluiten zal het mogelijk zijn om aan te geven op basis van welke juridische gronden het besluit tot stand kwam en dus de rechtsgevolgen te duiden.

Objecten die worden beschermd in een geheel – bijvoorbeeld stads- of dorpsgezicht of een landschap –, zullen niet elk afzonderlijk in de beschermingsdatabank worden opgenomen. De bescherming betreft immers het geheel. Er is bovendien geen één-op-één-relatie tussen de objecten – de fiches – in de inventaris van het bouwkundig erfgoed en de beschermingsdatabank. Indien bijvoorbeeld een rij gebouwen is beschermd als stadsgezicht, dan zal in de dataset beschermingen een ‘fiche’ zitten waarin deze rij wordt afgebakend in GIS, voorzien van een foto, thesaurustermen, een waardestelling en een beschrijving. De gebouwen die voldoende erfgoedwaarde hebben om opgenomen te worden in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, zullen in de dataset inventaris bouwkundig erfgoed eveneens een ‘fiche’ krijgen, en de fiches in de twee datasets zullen worden gelinkt. Indien bijvoorbeeld in een beschermd stadsgezicht een neutraal appartementsgebouw zonder erfgoedwaarde is opgenomen, dan zal hiervoor geen fiche in de dataset inventaris bouwkundig erfgoed worden aangemaakt. Goede voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld dorps- of stadskernen die werden beschermd omwille van hun historische waarde, maar waar binnen de afbakening ook – vaak recentere, neutralere – woningen staan die bewust niet in de inventaris van het bouwkundig erfgoed werden opgenomen.

Voor alle duidelijkheid: er komt één onlineapplicatie die informatie over onroerend erfgoed ontsluit. In deze applicatie worden diverse, aparte datasets ontsloten. De dataset geïnventariseerd bouwkundig erfgoed en de dataset beschermd erfgoed zijn er daar twee van en zijn ook de belangrijkste.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

De beschermingsdatabank is dus eigenlijk vastgelopen door het dossierbehandelingssysteem van Bredero dat afgestemd was op vergunningendossiers waardoor het bijna in de sterren stond geschreven dat dit zou mislopen. Bredero is er totaal niet voor gemaakt om dat soort van informatie toe te voegen. Ik begrijp dat u die piste verlaten hebt.

U zegt dat u bent overgestapt naar het voorbeeld van de website van de inventarisatie bouwkundig erfgoed. Volgens mij is er voor bouwkundig erfgoed de voorbije decennia een schitterende weg afgelegd, alleen is er het probleem dat er ook enorm veel achterhaald is door de feitelijke toestand op het terrein. Ik stel me dus wel de vraag of het nuttig is om eerst alles in te voeren om het nadien te corrigeren. Dit is gewoon een bedenking.

Voorzitter, ik zou misschien durven voor te stellen om aan de minister te vragen om over de opmaak van het nieuwe databanksysteem, wat toch de basis moet zijn voor de volgende decennia, een toelichting van de administratie te krijgen. Ze zouden kunnen zeggen hoe ze het gaan opbouwen. Voor de commissie, maar ook voor buitenstaanders, zou het een interessante oefening kunnen zijn.

Minister Geert Bourgeois: Het staat u natuurlijk vrij om dat te organiseren. Ik had gevraagd om al een demo te geven, maar dit kan nog niet. In de loop van het jaar kan het misschien wel. De administrateur-generaal kan misschien laten weten wanneer dat het best kan gebeuren.

Er gebeurt ook een actualisatie van de inventaris. De inventaris wordt ieder jaar vastgesteld, meestal in november. In de loop van het jaar krijgen we dan heel veel reacties van gemeentebesturen of particulieren om te zeggen dat de informatie niet klopt, dat er iets gesloopt is enzovoort. Er komen ook veel reacties van mensen over dingen die er niet in staan, maar waarvan ze vinden dat het erfgoedwaarde heeft, of omgekeerd. Wij bundelen alle reacties en doen dan de toer van Vlaanderen. Iedere provincie wordt bezocht. We zetten dan dingen recht als ze kunnen worden rechtgezet. We geven ook een antwoord aan de vraagsteller waarom we iets wel of niet opnemen.

De actualisatie gebeurt niet meer vanuit onze desktop – zoals we het één keer hebben gedaan – gebiedsdekkend voor heel Vlaanderen, maar gebeurt nu op basis van de vaststellingen en de reacties die we krijgen. En ieder jaar komen er heel veel, vooral van gemeentebesturen.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik weet dat we dat doen. Er ontbreekt eigenlijk maar één tool die we snel zouden kunnen installeren, namelijk aan de gemeenten de mogelijkheid bieden om in het register van de stedenbouwkundige vergunningen een bijkomend veld te creëren voor geïnventariseerde objecten. U weet dat voortaan – dat was een van de krachtlijnen van de codex – voor het verkrijgen van een sloopvergunning van een geïnventariseerd project, er een soort knipperlichtprocedure moet worden gevolgd. Als men in de software van die vergunningenregisters dat veld kan creëren voor de gegevens uit de inventarisatie, dan kan men aan het eind van het jaar zien waar er zaken zijn gewijzigd. Dat is een vrij gemakkelijke tool. Gemeenten hebben softwarebedrijven zoals de Remmicoms van deze wereld. Ik denk niet dat er vijf nodig zijn om dat tot een goed einde te brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■